

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število redno št. 11.406

Josip Kostanjevec

Osvobojeni slovenski Maribor dobi danes na svojem mestnem pokopališču na Pobrežju prvi grob slovenskega leposlovca. Naša svobodna zemlja bo zagrnila zemeljske ostanke pisatelja Josipa Kostanjevca, ki je na binškošno nedeljo jutraj dovršil pot svojega življenja in snovanja tam v tisti tih hiši Ob železnici, kjer je stanoval zadnjih deset let. Za tiste letošnje binškošne praznike, za katere se je že bolan nameraval podati v naše lepe Slovenske gorice, ki naj bi mu dale novih življenjskih moči za dovršitev zasnovanih a nedovršenih »Spominov«, se je zares napotil iz Maribora, toda tja, odkoder ni več vrnitve. Naš Maribor bo poslej brez njega, imel pa bo njegov grob, ki bo spominjal nanj, kakor bodo spominjala tudi njegova mnogoštevilna leposlovna dela.

Rodna Vipava, polna solnce in cvetja, mu je bila dala na pot življenja dosti vedrine in neomajne vere, ki mu je pomagala prenašati vsa bremena usode. Dala pa mu je tudi fantazijo in ljubezen do umetnosti, kateri je ostal zvest še vse do svoje smrti. Iz našega slovenskega podeželja, iz trgov in malih mest, je črpal svoje snovi in iz njih oblikoval čudovita življenja. Tako je zaključil v slovenskem slojstvu tisto delo, ki so ga započeli Levstik, Jurčič in Kersnik. Po njihovi smrti je bil skoraj edini nadaljevalec te literarne smeri in nenavadno plodovit. Dolga je vrsta črtic, povesti in novel, ki jih je zapustil. Sodeloval je skoraj pri vseh slovenskih leposlovnih in marsikaterih drugih listih. Še v zadnji dobi se je kdaj pa kdaj oglašil s svojimi krajšimi stvarmi, ki so pa pričale, da njegove moči pešajo. Za njegovo 70-letnico, katero smo praznovali letos meseca marca, se je pokrenila akcija za izdaje vsaj nje-

govih izbranih del, če ne že zbranih. — Uresničitev te namere si je vedno želel, žal zaman, ni je uškal. Prepričani pa smo, da bo vsaj njegova smrt pospešila to delo. Takrat bo tudi novi rod spoznal kdo je prav za prav bil Josip Kostanjevec.

Po ahasverskem križanju slovenske zemlje in ostale Jugoslavije, ga je po prevratu zanesla pot v Maribor, kjer je živel kot staropokojeni vadniški učitelj. In ta Maribor je vzbujal z vsem svojim srcem, da mu je postal zares druga domovina. Dokler je mogel, je obiskoval našo lepo okolico, posebno pa je ljubil Pohorje in Slovenske gorice. Pozneje je hodil samo še po naših ulicah ter vzbujal pozornost s svojo prikupno starčevsko postavo. Lani v jeseni je pa onemogel in ni več mogel zapustiti stanovanja. Živel je tiho in vdano med svojimi zidovi, sanjal o svoji solnčni Vipavi, zelenem Pohorju, vinorodnih Slovenskih goricah ter aličnem vrvenju Maribora. Toda z vso ljubeznijo je še vedno zasledoval razvoj našega slovstva in se zanimal za vsak nov pojav. Klub književnikov v Mariboru mu je hotel prirediti za 70-letnico v mesecu marcu javno proslavo, toda njegovo zdravstveno stanje tega ni več dopuščalo. Usihaj je polagoma in vsem je bilo očito, da so šteti tedni njegovega življenja. Pretekli teden ga je bolezen popolnoma priklenila na posteljo, in pričela se je agonija. Izgubil je zavest in zdravniki so mogli le še ugotoviti bližajočo se smrt. V nedeljo jutraj, ko je vstajal nad Mariborom in Slovenskimi goricami mlad dan, je za vedno zaprl svoje trudne oči.

Z Josipom Kostanjevcem lega v grob naša stara, prav za prav najstarejša pisateljska garda, ki je pripravljala pot modernu, se ji pa pozneje, ko je zmagoslavno zavladovala, ni mogla več pridružiti. Tako je ime Josipa Kostanjevca in njegovih nekoliko obledelo ob svitu novih. Vendar je delo njega in ostalih iz njegovega kroga eden organičnih delov razvoja naše kulture, zato ostane pomen njih in njihovega dela nezmanjšan. Pravo mesto pa bo tej dobi postavila šele literarno zgodovina ter nam ustvarila dokončno sliko s senčnimi in solnčnimi stranmi. Tako se poslavljamo danes od moža, ki bo nedvomno dobil trajno mesto v galeriji tvorcev našega slovstva in s tem naše kulture sploh. Bodi mu zato ohranjen trajen spomin med nami in bodi mu lahka naša zemlja, ki jo je ljubil vse življenje ter ji posvetil vse svoje umetniške sile! Slava Josipu Kostanjevcu!

Zgodovinski prevrat v Bolgariji

Državni udar „Zvena“ — Konec strankarske demokracije — Sporazum s sosedi — Razpust makedonske vojske — Odslop Vlkovega — Izjava Cankovega

SOFIJA, 22. maja. Skupina politične organizacije »Zvena«, za katero stojte rezervni častniki in skoraj vsi aktivni častniki razen neke skupine polkovnikov in generalov, je v sporazumu s kraljem Borisom izvedla državni udar, katerega je pripravljala že 6 mesecev. Neposredni povod je dalo to, da Mušanov zaradi razprtij v strankah ni mogel sestaviti nove vlade. Tako je bila v soboto sestavljena sledeča vlada: predsednik Kimon Georgijev, bivši prometni minister, zunanji minister Bartolov, poslanik v Parizu; notranji in pravosodni minister Peter Midlev, general v pokoju in predsednik organizacije rezervnih častnikov; finančni minister Peter Todorov, bivši minister; vojni minister general Peter Zlatev; prostveni minister Janaki Milov, bivši minister; trgovinski in kmetijski minister Bojadžijev, bivši guverner Narodne banke; gradbeni in prometni minister Nikola Zaharijev. Nova vlada je takoj prevzela posle, suspendirala ustavo, uvedla cenzuro in razpustila sobranje.

Ohenem s spremembo vlade so bile izvršene tudi velike spremembe v vojski in državni upravi. Na vsa mesta, tudi županska, pridejo novi ljudje. Bolgarija, ki je bila doslej upravno razdeljena na manjša okrožja, bo razdeljena poslej le na sedem večjih pokrajin. Prav tako bo reorganizirano tudi višje sodstvo. Parlament, ki bo nadomestil sedanje sobranje, bo štel 100 poslancev, 75 imenovanih po kralju in 25 izbranih iz vsrta stanovskih in gospodarskih organizacij. Pozneje se bo pa uvedlo stanovsko zastopstvo po vzoru Italije in Avstrije. Nova vlada je takoj odstavila tudi rimskega poslanika generala Vlkova, ki je bil znan kot eksponent makedonstvujočih in velik italofil. Vlkov zapusti Rim, a se ne vrne domov, temveč odide v emigracijo v Nemčijo. Za posla-

nika v Parizu bo imenovan najbrže znani zemljedelec, bivši emigrant Kosta Todorov. Največji dogodek in akt nove vlade pa je razpust in zatrtje organizacije makedonstvujočih.

Nova vlada bo reorganizirala vso državo in jo dvignila gospodarsko ter kulturno. V zunanji politiki bo sklenila sporazum z vsemi sosedi in izvedla zbližanje z Jugoslavijo. Zadevna pogajanja se bodo zelo pospešila. Sklenjene bodo nenapadne pogodbe in priznana bo sovjetska Rusija. Vlada je bila pri večini ljudstva simpatično sprejeta in mir se nikjer ni motil. Posebno so ji pa naklonjeni zemljedelniki. Pristaši Cankovega, ki je kot fašist pripravljaval pohod na Sofijo, a so ga člani »Zvena« prehiteli, so se razcepili, en del je za vlado, Cankov sam z najožljivi pa je nasproten. Cankov je pripravil revolucijo v zvezi z makedonstvujočimi in je hotel zlasti preprečiti sporazum z Jugoslavijo. Državni udar je zato velikega, zgodovinskega pomena.

SOFIJA, 22. maja. Bivši voditelj »Demokratskega sgovora« Cankov objavlja danes v svojem listu izjavo, v kateri pravi, da je v soboto izvedeni državni udar dejstvo, katero je treba sprejeti. Nevzdržni dosežani položaj je likvidiran. Bodoče dogodke je treba pričakovati s potrpljenjem in patriotizmom. Bivši ministrski predsednik Mušanov je pa danes bil pri svojem nasledniku Georgijevu, kateremu je prijateljsko poročal o vseh tekočih zunanjepolitičnih zadevah. Sicer je v vsej državi mir. Le v Sofiji je hotelna skupina komunistov demonstrirati proti novemu režimu, a jih je policija razgнала. Voditelji so bili aretirani, en demonstrant pa ranjen. Vlada je danes izdala tudi dekret, s katerim jemlje uradništvu vse premije in honorarje. Poslej bodo prejemali vsi le plače.

Sahovski turnir v Budimpešti

LILENTHAL PRVI, MARIBORČAN VASJA PIRC ZASEDEL DRUGO MESTO. DR. VIDMAR OSMI.

BUDIMPEŠTA, 22. maja. Veliki mednarodni sahovski turnir v Budimpešti se je v nedeljo končal. V soboto so se odigrale vse višje partije in je Flohr zmagal nad A. Steinerjem, Lillenthal nad L. Steinerjem, Pirc nad L. Steinerjem, A. Steiner pa nad Retyjem; partije Rety : Eliskases, Thomas : Sterk in dr. Vidmar : Rety so se končale remis. V zadnjem kolu je Grünfeld premagal dr. Treybal, A.

Steiner dr. Vidmarja, Pirc Thomasa, Eliskases L. Steinerja, Stahlberg Sterka, Havasi in Frydman ter Flohr in Tartakower sta rimizirala. Končni rezultati turnirja so naslednji: Lillenthal 11, Pirc 10 in pol, Flohr, Frydman 9, Stahlberg, Grünfeld, Eliskases 8 in pol, dr. Vidmar 7, Rety, L. Steiner, dr. Treybal 6 in pol, Tartakower, Havasi, L. Steiner 6, Sterk 5 in pol in Thomas 5 točk.

Ogromen požar v Chicagu

CHICAGO, 22. maja. V mestnem okraju, kjer so ogromni hlevi in klavnice, je izbruhnil ogenj, ki se je naglo razširil na tovarno. Ker je pihal močan veter, je bil ves okraj v veliki nevarnosti. Alarmirani gasilci so takoj stopili v akcijo, vendar niso mogli udušiti ognja. V mestu je nastala grozna panika in je bil goreči del mesta popolnoma izoliran. Zgorela je velika tovarna mesnih izdelkov, velika klavnica, ogromni hlevi in v njih več sto glav živine. Ogenj je upepelil tudi veliki hotel, ki je stal v bližini in nadalje več stanovanjskih hiš. Škoda, ki jo je povzročil, znaša nad 20 milijonov dolarjev. Pri gašenju se je hudo ponesrečilo 24 gasilcev, 11 pa se jih je zastrupilo s plinom. Trije gasilci so se smrtno ponesrečili in so zgoreli. Hujše ranjenih je bilo tudi več

sto ljudi, ki so pomagali pri gašenju in reševalnih delih.

FRANCIJA IN RUSIJA.

ŽENEVA, 22. maja. Med Francijo in Rusijo se pripravlja defenzivna pogodba proti Nemčiji, ki bo podobna predvojni.

MACDONALD POTUJE V ŽENEVO.

LONDON, 22. maja. Macdonald se osebno udeleži seje razorožitvene konference v Ženevi.

JUSTIFIKACIJA VOHUNKE.

PARIZ, 22. maja. Po neki vesti, ki jo je objavil strassburški list »La République« je bila izvršena nad gospo von Bergovo smrtna kazen. Bergovo je nedavno obsodilo berlinsko sodišče za zaščito države na smrt zaradi izdaje neklih skrivnosti nemškega vojnega letalstva Franciji.

Zmaga Paragvajcev v Gran Chacu

ODLOČILNA BITKA. PARAGVAJCI PRODRLI ŽE 400 KILOMETROV DALEČ V BOLIVIJSKO OZEMLJE.

BUENOS AIRES, 22. maja. Na planoti Gran Chaco se je te dni končala odločilna bitka med Paragvajci in Bolivijci. V tej krvavi bitki so sicer zmagali Paragvajci, toda s takimi žrtvami, da je zelo dvomljivo, ali bodo lahko nadaljevali vojno. V puščavi so Paragvajci napredovali že tako daleč, da nimajo več zveze s svojim zaledjem. V bitki se je borilo okrog 80.000 mož, bruhalo je granate nad 300 topov in metalo bombe ogromno število letal. Paragvajci so se že nekaj dni pripravljali na napad, niso pa opazili, da grade Bolivijci skrivne utrdbe. Ko so Paragvajci začeli ofen-

zivo, jih je sprejela poplava krogel iz bolivijskih strojnic, ki so prve vrste Paragvajcev dobesedno pokosile. Po neprestanem napadanju in grmenju topov pa se je Paragvajcem končno le posrečilo, da so premagali Bolivijce in osvojili njihove postojanke. Doslej so se umaknili Bolivijci že 400 kilometrov. Po mnenju strokovnjakov bi nadaljnje zasledovanje Bolivijcev utegnilo biti katastrofalno za Paragvajce, ker se vedno bolj oddaljujejo od svojih utrd in se morajo boriti z velikimi težkočami pri prevozu vojakov, živeža in municije.

Dnevne vesti

Pogreb Josipa Kostanjevca

V nedeljo zjutraj ob pol 6. uri je umrl v svojem stanovanju, Ob železnici 6, pisatelj Josip Kostanjevec. Pogreb pokojnika bo danes v torek 22. t. m. ob pol 16. uri iz mestne mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju. Pozivamo mariborske pevce, ki bodo ob tem času svobodni, da se zberejo pri mrtvašnici mestnega pokopališča. Obenem prosimo tudi naša kulturna in druga društva, da se udeležijo pogreba v čim večjem številu. Pokažimo, da znamo ceniti svoje služne moze!

Pesnik Oton Zupančič v Mariboru. O Binkoštih se je mudil v Mariboru naš pesnik g. Oton Zupančič. Bil je boter Dušanu Černiču, sinu mariborskega primarija g. dr. Černiča. Včeraj se je podal pesnik na povabilo pisatelja Miška Kranjca v Veliko Polano pri Dolnji Lendavi, da si ogleda Prekmurje in njegovo ljudstvo. Nedavno se je pa mudil v Mariboru tudi pesnik g. Alojzij Gradnik.

Letošnji birmanci. Kakor vsako leto je bilo tudi letos zelo živahno v mestu na binkoštno nedeljo dopoldne. V stolnici je lavarilski vladika birmal 1.189 birmancev. Med birmanci jih je bilo precej iz okoliških krajev.

Jubilej mariborske bolnišnice. Letos bo poteklo 50 let, odkar je bila zgrajena mariborska bolnišnica in izročena svojemu namenu.

Nov grob. V tukajšnji splošni bolnišnici je umrl v starosti 21 let podnarednik kraljeve ladje »Hvar« g. Andrej Marinič. Pogreb bo jutri v sredo ob 15. uri iz mestne mrtvašnice na frančiškansko pokopališče. Bodi mu lahka zemlja domača, žalujočim ostalim naše iskreno sožalje!

Smrt v deročih valovih Drave. Zgodaj se je letos pričela kopalna sezona, ki je tudi že zahtevala smrtno žrtev. Včeraj dopoldne sta čolnarila na Dravi privatni uradnik Erih Zezulka in njegov tovariš 23-letni pekovski pomočnik Alfred Gajser. V Käferjevem kopališču sta se najprej kopala, nato pa odrinila s svojim čolnom proti Mariborskemu otoku. Ker sta bila otrujena od napornega veslanja, sta pristala na drugi strani obale v bližini studenskega kopališča. Tam je ves razgret skočil pekovski pomočnik Gajser v vodo. Nekaj časa je mirno plaval, nato pa se je začel naenkrat potapljati. Voda je tam precej globoka, vendar mu je Zezulka takoj priskočil na pomoč. Gajser se je krčevito oprijel svojega tovariša in pri čem se je boj na življenje in smrt. Ves trud Zezulke, da bi ga rešil, je pa bil zaman. Le z največjo težavo se je posrečilo Zezulki, da se je rešil iz krčevitega objema svojega tovariša, ki je izginil pod vodo. Pri reševanju se je Zezulka tudi močno porezal na nogi in mu je nudi prvo pomoč zdravnik g. dr. Sekula. Pokojni pekovski pomočnik Gajser je bil priden mladenič in tudi dober plavalec. Ker je razgret stopil v vodo, ga je najbrže prijel krč, kar je bilo za njega usodno.

Poroke. Te dni so se v Mariboru poročili: Jože Pospeli, posestnikov sin in Ivanka Divjakova; Anton Šmigovec, viničar in delavka Marija Kurbusova; Stanek Pirš, kolarski mojster in zasebnica Ivanka Simončičeva; Franc Trachschneider, ključavničar in šivilja Marija Klampferjeva; France Rižnar, brivski pomočnik in Jožica Koprivčeva; Franc Koren, delavec državnih železnic in Antonija Mačkovič; Anton Lobnik, trgovski pomočnik in Julčka Strucova; Franc Sivka, železniški delavec in Venceslava Černetova; Jože Ivoršak, usnjarski delavec in delavka Albina Vaudova; Jože Studenčnik, pastirski pomočnik in Ivanka Graslova; Jakob Kozelj, delavec in Marija Udnočeva; ter Jože Tenko, mizarški pomočnik in šivilja Zofka Lubanjskova. Mnogo sreče.

Huda nesreča. Na tezenskem tovornem kolodvoru se je pripetila na binkoštno nedeljo popoldne huda nesreča. Kakor že večkrat, se se tudi tokrat igrali otroci pri starih vagunih in jih premikali sem in tja. Po nesrečnem naključju je padel na tiru 10letni Ivan Visočnik in prišel z levo nogo pod kolo vagona. Kolo je dečku zdrobilo nogo v gležnju. Nezvestnega so poklicali reševalci prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Ustanovni občni zbor društva »Absolut« državnih trgovskih šol dravske banovine, pododbor Maribor, bo dne 23. maja ob 20. uri v palači OUZD.

SREČKE ZA III. RAZRED 28. kola državne razredne loterije so prispele in jih igralci lahko zamenjajo v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Gosposka ul. števil. 11.

Sreča se je nasmešnila pri tomboli pobrežkega Sokolskega društva, ki je bila na Trgu svobode na binkoštno nedeljo vdovi Antoniji Vilčevi iz Studencev, ki je zadela prvo tombolo 3.000 Din. Drugo tombolo je dobila delavka Alojzija Hrstnikova, in sicer 1.500 Din. Moško kolo je zadel prevzitek Martin Popič iz Studencev, fotoaparata učenec meščanske šole Janez Vidovič, stensko uro delavec Ivan Fabjan, kuhinjsko posodo ključavničarski vajenec Anton Zupančič, 3 m³ drv tkalka Marija Rakuševa iz Studencev, vrečo moke delavec Ivan Krecina s Pobrežja, lep plašč pa Ivana Knakova, zasebnica iz Maribora.

Brivski pomočniki in nedeljski počitek. Brivski pomočniki se že dolgo bore za obvezen nedeljski počitek. Tudi pretežen del brivskih mojstrov je večkrat zahteval, naj se nedeljski počitek uzakoni. Na zadnjem letnem občnem zboru je Združenje brivcev in lasničarjev v Mariboru sklenilo, da morajo biti vsi brivski in lasničarski lokali v Mariboru in 5 km v okolico ob nedeljah zaprti z motivacijo, da je tudi okolica sestavni del mesta. Vendar pa ta sklep občnega zbora ni všeč nekaterim brivskim mojstrom, ki menijo, da so brivski pomočniki in pomočnice navadni stroji in da lahko delajo poč in dan. Prav ti mojstri so proti sklepu združenja pričeli akcijo. Ker pripravlja banska uprava novo uredbo glede odpiranja in zapiranja trgovskih in obrtniških lokalov v naši banovini, je pričakovati, da bo sprejela sklep in zahtevo Združenja brivskih in lasničarskih mojstrov ter njih pomočnikov in pomočnic in da bo predpisala ter uzakonila nedeljski počitek.

Zborovanje trgovskih pomočnikov. Preteklo soboto je imel mariborski pomočniški zbor svoj letošnji redni občni zbor v dvorani pri »Zamorcu«. Občni zbor je vodil predsednik društva trgovskih nastavlencev g. Vrisk. Udeležilo se ga je lepo število trgovskih pomočnikov, navzoči pa so bili tudi zastopniki trgovskega združenja, predsednik g. Ferdo Pintar in podpredsednik g. Miloš Oset ter zastopnik mestne občine obrtni referent g. dr. Senekovič. Iz poročil posameznih funkcionarjev je bilo razvidno, da je tudi stan trgovskih nastavlencev v težkem položaju in si je odbor z vseni močmi prizadeval zboljšati sedanjí položaj, zlasti brezposelnih. Na dnevnem redu je bil nadalje referat o novi banovinski obratovni uredbi. Zboraščki trgovski pomočniki so stavili nekatere protipredloge in jih bodo poslali merodajnim činiteljem v obliki posebne resolucije. Pri volitvah sta bili predlagani dve listi, in je bila izvoljena lista s predsednikom g. Vriskom.

Jadranski teden. Združenje trgovcev je prejelo od Jadranske straže v Mariboru obvestilo, da se bo vršil od 27. maja do 3. junija v Mariboru »Jadranski teden« z raznimi prireditvami. Da tudi trgovstvo podkrepi veliki pomen te prireditve, se obrača uprava združenja na trgovstvo s prošnjo, da uredi v navedenem tednu svoje izložbe po možnosti v pomorskem smislu. V ta namen dobe trgovci na razpolago slike pokrovitelja Jadranske straže Nj. Vis. prestolonaslednika. Združenje tudi priporoča svojim članom, da uporabljajo v tem tednu za svojo korespondenco kolke, ki jih je založila Jadranska straža po 5, 1, 0,50 in 0,25 Din, katerih donos se steka v sklad za gradnjo Mlad. doma ob Jadranu. Slike prestolonaslednika in kolke se dobe v pisarni Jadranske straže v Gregorčičevi ulici 26, telefon 29-70. — Uprava združenja trgovcev.

Čebelarstva proslava v Ljubljani. Slovenski čebelarji so proslavili v nedeljo in ponedeljek 200 letnico prvega utemeljitelja znanstvenega čebelarstva, Slovenca Antona Janše. Svečanosti v Ljubljani in na Breznici na Gorenjskem so se udeležili poleg mnogoštevilnih slovenskih čebelarjev tudi zastopniki čebelarstvih društev iz ostale Jugoslavije in zastopniki centralnih ter lokalnih oblastev. Pismo ali brzojavno so pozdravili slavnost čebelarji iz mnogih evropskih držav. Slavnostno zborovanje v spomin 200 letnice Janševega rojstva je bilo v nedeljo dopoldne v veliki dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. Vodil ga je predsednik zveze slovenskih čebelarstvih društev g. prof. Verbič. Med drugim je omenil, da je pri nas organiziranih okoli 12.000 čebelarjev. Popoldne je bil občni zbor društva, v ponedeljek so se pa čebelarji odpeljali na Gorenjsko, kjer so na župnišču na Breznici, rojstni vasi Antona Janše, odkrili ve likemu in svetovnoznanemu čebelarju spominsko ploščo. Obenem je bilo sklenjeno, da bo letos koncem avgusta v Beogradu velik vseslovenski čebelarski kongres.

Olepševalno društvo v Studencih obvešča svoje člane, da ima svoj redni letni občni zbor v četrtek, dne 24. maja ob pol 19. uri v občinski pisarni. Odbor.

Statistika zavarovalnega gibanja delavcev in nameščencev v marcu. V marcu je bilo zavarovanih pri okrožnih uradih SUZORJA 523.070 delavcev in nameščencev. V primeri s februarjem je narastlo število zavarovanih delavcev in nameščencev za 28.019, v primeri z lanskim marcem pa za 26.504. Največji absolutni porast izkazuje OUZD v Zagrebu, in sicer 3937, OUZD v Banjaluki 3647, v Ljubljani 3312, v Tuzli 3166, in v Osijeku 2843. Nazadovale je število zavarovancev samo na področju OUZD v Skopliju za 3677, in v Dubrovniku za 715. Od privatno društvenih bolniških blagaj izkazuje zagrebški Merkur 607 zavarovancev manj, druge blagajne pa izkazuje porast. Celokupna zavarovana medza je ostala skoro neizpremenjena in je znašala 292,5 milijonov dinarjev.

XIV. velesojem v Ljubljani bo od 30. maja do 10. junija. Na železnici je dovoljen 50% popust na podlagi posebne železniške izkaznice, ki se dobi pri vseh postajnih blagajnah za Din 5. Najnikdo ne zamudi ogledati si te velike pesterie prireditve. Veliko število domačih in tujih tovarn razstavi najrazličnejše blago. Zlasti opozarjamo na oddelke tekstila, usnja, papirja, pohištva, strojev, kovin, poljedelskih strojev, perutnine in kunccev, fotografskih potrebščin itd. Permanente legitimacije se dobe pri »Putniku«, denarnih zavodih, županstvih, župnih uradih po Din 2, razlika Din 18 pa se potem doplača pri sejemski blagajni ob prvem obisku velesoja.

Radio Ljubljana. Spored za sredo 23. t. m. Ob 12.15: pol ure reprodukcije Beethovnovih kompozicij; 12.45: poročila; 13: čas, reproducirani koncert orkestra balalaik; 18: komorna glasba, radijski kvintet; 18.30: predavanje o verstvih, predava Fran Terseglav; 19: radijski orkester; 19.30: literarna ura; knjižni pregled; 20: Beethovnovi simfonični koncert, izvaja radijski orkester; 20.30: vokalni koncert Roberta Primožiča s spremljevanjem radio-orkestra; 21.15: klavirski koncert C. mol. izvaja Božena Muhova s spremljevanjem radio-orkestra; 22: čas, poročila, lahka glasba na ploščah.

Službeni list Dravske banovine objavlja v letošnji 40 številki uredbo o organizaciji poštne telegrafsko-telefonske službe in razne objave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu.

Grajski kino. Danes v torek zadnji dan »Rivali zraka«. Senzacionalni vefilm o zračni plovbi z brezmotornimi letali. V sredo se začne krasen film »Demonska žena« z najlepšo igralko Amerike v glavni vlogi.

Kino Union. Do vključno srede veseli vojaški film »Črmežljiva nevesta« z Lucijo Englišchevo in Pavlom Hörbigerjem. Sledi najnovejši film Dolly Haasove »Noči velemedstev«.

Pri boleznih želodca, črevesja in prebnavljanja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša pet hranilnih snovem, ki preidejo v kri.

Pri apnenju v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefove« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učeniki na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polstransko ohromelih z »Franz Josefovo« vodo najboljšo uspehe pri iztrebljanju črevesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Šahovski turnir za prvenstvo Maribora. V nedeljo dopoldne sta se odigrali dve partiji iz III. kola, in sicer med Stupanom in Lešnikom ter med dr. Lipajem in Kukovcem. Zanimanje kibicev je bilo zlasti posvečeno partiji med Stupanom in Lešnikom. Stupan je otvoril damsko in prešel v Collejev sistem, njegov nasprotnik pa je že pri otvoritvi provociral riskanten napad na kraljevo krilo ter spravil Stupana v zadrego. Partija je nato prešla v končnico, kjer je Lešnik s precizno igro porazil nasprotnika. Dr. Lipaj in Kukovec sta igrala indijsko obrambo. Po 30. potezi sta igro prekinila in ima dr. Lipaj kmeta več. V soboto se je igrala tudi prekinjena partija med Lešnikom in Ostankom. Pri nadaljevanju je Lešnik igral zelo spretno in ustvaril dva prosta kmeta, dočim ima Ostanek kvaliteto. — Partija je bila v 60. potezi znovič prekinjena. Tretje kolo se bo odigralo jutri, v sredo 23. tm. ob 20. v kavarni »Central«. Stanje: Lešnik 2 (1), Kramer 2, dr. Lipaj, Kukovec 1 in pol (1), Stupan, Fišer, Šila, Lobkov, Lukež 1.

Dva požara. Letošnji binkoštni prazniki niso minili brez požarnih nesreč. V Studencih pri Mariboru se je ponovno pojavila zločinska roka, ki je zanetila ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika Senekoviča v ulici Ob obrežju. Poslopije je bilo namah v plamenih in so domači le z največjo težavo rešili 3 svinje, med tem ko do kraljeve hleva niso mogli, ker se je vsula pred vrata goreča slama. Ko so prihiteli na pomoč gasilci iz Studencev, so se pod poveljstvom Alojzija Pregla takoj lotili dela. Napeljati so morali okrog 700 m cevi in rešili so 2 kravi iz hleva, ki pa sta bili tako ožgani, da so ju morali zaklati. Na pomoč so prihiteli tudi gasilci iz delavnic državnih železnic, Maribora in Pobrežja. Škoda, ki jo je povzročil ogenj, znaša okoli 70.000 Din. — Okrog pol 11. ure pa je izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju posestnice Roze Babičeve. V poslopiju je bilo okrog 40 stotov sena in slame, ki se je namah vnela. Domači so še pravočasno rešili vsaj živino. Na kraj požara so prihiteli domači gasilci in gasilci iz Razvanja, Bohove, Studencev, Pobrežja in Maribora. Škoda je precejšnja in je le deloma krita z zavarovalnino.

Posebne legitimacije za obiskovalce raznih prireditev v državi. Železniško ministrstvo je izdalo za obiskovalce raznih prireditev, kakor velesojmov, kongresov itd., za katere je dovoljena znižana vožnja, posebne legitimacije, na podlagi katerih se morejo kupiti vozne karte po znižani ceni. Železniška uprava je izdala za vsako vrsto znižanih vožni posebne legitimacije in sicer: zelene barve za 50% znižano vožnjo samo za povratek, rumene za 50% znižano vožnjo v obe smeri in legitimacije rožnate barve za 75% znižano vožnjo. Te legitimacije se prodajajo po Din 5. Prodajati se smejo samo onim potnikom, ki jim je izdana vozna karta in samo za obisk onih prireditev, za katere je dovolilo prometno ministrstvo znižano vožnjo.

Uporaba znaka Rdečega križa. Glasom čl. 27 zakona o društvu Rdečega križa kraljevine Jugoslavije, 2. odst., se more uporaba tega zaščitenega znaka dovoljevati tudi pomožnim postajam, ki izključno brezplačno dajejo pomoč ranjencem in bolnikom. To dovoljenje daje samo izvrševalni odbor društva Rdečega križa v Beogradu. Vse one institucije, katere uporabljajo znak Rdečega križa (gasilna in reševalna društva i. j.) naj zaprosijo za predmetna dovoljenja potom Dravskega banovinskega odbora društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 19,4 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 11,9 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 19 stopinjah 745, reduciran na ničlo pa 743,3; relativna vlaga 70; vreme je jasno in tiho; vremenska napoved napoveduje spremenljivo vreme.

Nova avstrijska ustava in Koroški Slovenci

Pompozno bahanje in stvarna resnica

Dne 30. aprila tega leta je uradni list avstrijske republike objavil besedilo nove ustave, ki jo »v imenu Boga Vsemogočnega, ki je izvor vsega prava, dobiva avstrijski narod za svojo krščansko, nemško zvezno državo na stanovski podlagi«. Naše časopisje je o tej klerofašistični ustavi, ki jo je avstrijsko časopisje z velikim pompom razkričalo v svet, obširno poročalo.

Mi se v notranjo ureditev sosedne republike ne spuščamo in nas tudi na tem mestu prav malo zanima, v čigavem imenu si bo odslej avstrijsko ljudstvo kovalo svojo usodo. Ne moremo pa mirno mimo onih določb nove ustave, ki živo zadevajo tudi naše interese, v kolikor se nanašajo na položaj naše bedne manjšine na Koroškem. Avstrijsko časopisje je pomen nove ustave s te strani še posebno poudarilo, ko je s svojim tipičnim besednim žongliranjem in zavijanjem svetu dokazovalo, da stopa Avstrija s svojo novo ustavo v vrsto onih redkih evropskih držav, ki so manjšinsko zaščito sankcionirale ustavnim potom in tako svojim manjšinam zagotovile »absolutno pravičnost«.

V božjem imenu, gospodje, to pa ne! V tem pogledu nas samo hvala avstrijskega časopisja pač ne more preslepiti. Preblizu so nam še dogodki zadnjih dni... Še preden je stopila nova ustava v veljavo, so nam koroške oblasti s prepovedjo slovenskih prirediteljev že pokazale, da bodo striktno izvajale določbe iz 2. poglavja nove ustave, ki jim dovoljuje, da smejo prepovedati prireditve, ki so v nasprotju z »javnim redom, mirom in varnostjo«. Imitacija fašističnih metod je tudi v tem pogledu popolna. Pa tudi še nismo pozabili, da je zastopnikom naše manjšine g. Dollfuss na Dunaju zaprl vrata, medtem ko jih je v Beljaku na propagandnem shodu še pridno vabil v »domovinsko zvezo«.

Gospodje, tako naivni pa še nismo, da bi nasledili vašemu samozavestnemu vprašanju in hvali o »absolutni pravičnosti« nove ustave napram manjšinam!

V čem pa obstoji ta pravičnost?

V zaključnem poglavju nove avstrijske ustave, čisto v kot potisnjena, za 13. poglavjem o prehodnih določbah, stoji kot uboga Pepelka ona famozna »manjšinska« norma, ki je vzbudila bujno fantazijo avstrijskega časopisja o »absolutni etični pravičnosti« novega ustavnega sistema v Avstriji. In kaj prav za prav pravi ta norma? Da veljajo odslej manjšinske določbe senžermenske mirovne pogodbe kot »ustavni zakoni« avstrijske zvezne države. Nič manj in nič več!

Pa bo rekel kdo: kaj ni to že dovolj? Pravice naših rojakov na Koroškem so odslej vendar zajamčene v najvišjem državnem zakonu.

Da, res je. Toda mi vemo, da je bila Avstrija meddržavno vezana na zaščito svojih manjšin še izza 16. junija 1920, ko je stopila v veljavo senžermenska mirovna pogodba z dne 10. septembra 1919, ki v svojem III. oddelku, V. poglavju, od čl. 62. do čl. 69. nalaga Avstriji, da prizna kot ustavno normo določbo, da »so vsi avstrijski državljani, brez rasne, jezikovne ali verske razlike, pred zakonom enaki in da uživajo enake državljanske in politične pravice«. In mi tudi vemo, da so vse te manjšinske določbe ostale na Koroškem še do včeraj mrtva črka in da je še danes nemogoče govoriti o manjšinskih pravicah naših rojakov onkraj meje. In tudi to še vemo, da so v 2. poglavju nove avstrijske ustave, kljub formalnemu zagotovitvi zaključne določbe, ki smo jo zgoraj navedli, one najelementarnejše manjšinske pravice, o katerih govore čl. 62.—69. senžermenske mirovne pogodbe, spremenjeni v toliko, da so pred zakonom sicer vsi državljani enaki, da se pa sme tudi »neenako« z njimi postopati, »v kolikor to opravičujejo stvarni razlogi«. Kaj pomenja taka norma na polju manjšinske pravice so nam... stvarno dokazale prav zadnje dni koroške oblasti s prepovedjo slovenskih prireditelj. Iz »stvarnih razlogov« prodirajočega nemštva se vendar

že leta vrši ves nacionalni boj na Koroškem!...

Na papirju je na Koroškem še vedno 70—80 »utrakvističnih« (dvojezičnih) šol, ki naj mednarodni javnosti dokazujejo širokogrudnost in pravičnost avstrijske manjšinske politike. Toda iz »stvarnih razlogov« je danes položaj na Koroškem tak, da sta dvojezični kvečjemu le še šoli v Selah in Globasnici, kjer pa se, po poročilih, ki prihajajo od tam, slovenščina poučuje samo še v prvem šolskem letu in — za silo — tudi še v drugem.

Slovencev na Koroškem je vedno še okrog 90 do 100 tisoč, a iz »stvarnih razlogov« jih je zadnja uradna statistika naštetela le še nekaj tisoč! In tako bi lahko naštevati še dalje: nasprotij med pompozno zatirjano papirnatimi širokogrudnostjo in absolutno pravičnostjo avstrijske manjšinske politike na eni ter »stvarnimi razlogi« avstrijskih oblasti, na drugi strani je vse polno.

In kaj naj rečemo o »kulturni avtonomiji« naše manjšine, s katero so dolgo slepili naše rojake na Koroškem?

Mislím, da se po vsem tem res ne sme mo čuditi, če so vsi ti »stvarni razlogi« privedli tudi voditelje naše manjšine na Koroškem do onega skromnega, minimalnega in za zibelko našega jezika pomizovalnega programa, ki zahteva slo-

vensčino kot učni jezik le še prva tri šolska leta, od drugega šolskega leta dalje pa tudi že pouk nemščine. Pa še za ta minimalni program zama prosi avdienco pri g. Dollfussu. Dunaj je daleč — g. Dollfuss je visoko...

In mi naj danes verujemo avstrijskemu časopisju, ko pompozno razglasa v svet, da je Avstrija z novo ustavo stopila v krog manjšinsko najpravičnejših držav?

Odkrito povedano: mi v to ne verujemo! Čisto v kot potisnjena »manjšinska« norma nove avstrijske ustave nas trenutno o nasprotnem ne more uveriti. Pa tudi v bodoče ne vse dotlej, dokler ne bodo »stvarni razlogi« napočili koroških oblasti samih do dejanske manjšinske pravičnosti.

Pouka o pravični manjšinski politiki nam avstrijski sosedje v svojo novo ustavo še niso dali. Če se v tem pogledu hočejo kaj sami naučiti, naj le pogledajo med nas, ki manjšinske zaščite nimajo z ustavo sankcionirali in tudi ne bahavo razkričali v svet, zato jo pa dejansko izvajamo v duhu prave manjšinske pravičnosti in v splošno zadovoljstvo nemških rojakov na naši zemlji, ki se med nami kar izvrstno počutijo, saj »prosto volijo si vero in postave« Morda pa bi bilo g. Dollfussu in njegovim koroškim opodlom ljubše, da tudi mi formalno sankcioniramo manjšinske norme, zato pa na široko odpremo vrata »stvarnim razlogom«? Če bi to po avstrijskem vzgledu izvedli, bi imeli od tega nedvomno samo dobiček...

D. B. V.

Sport

Lep uspeh mariborskih lahkoatletov

Mariborski lahkoatleti premagali zagrebški Marathon s 56 in pol : 47 in pol točkam

Mariborsko poverjenišvo Jugoslovanske lahkoatletske zveze je priredilo včeraj lahkoatletski dvomatch reprezentance mesta Maribora: SK Marathon (Zagreb). Zagrebški Marathon je eden najboljših klubov naše države in ima v svoji sredini več odličnih atletov rekorderjev. Zanimanje za prvi nastop zagrebških lahkoatletov je bilo precejšnje. Tekme so se večinoma vršile na Mariborskem otoku, le met diska in krogla sta se vršila dopoldne na igrišču SK Železničarja. Reprezentanca Maribora sicer ni nastopila v najmočnejši postavi, manjkali so nekateri lahkoatleti, ki so lani uspešno nastopili, vendar so se mariborski lahkoatleti tako zagrizeno borili, da uspeh ni izostal. Kljub temu, da so Mariborčani nastopili takorekoč brez pravega treninga, so dosegli v nekaterih disciplinah prav dobre rezultate, ki bodo s primeranim treningom gotovo postali še boljši. Zagrebčani, ki so v nedeljo nastopili v Varaždinu, niso docela zadovoljili pričakovanj. Razen državnega rekorderja Levyn Kallaya, ki je pokazal odlično znanje, ni bilo prav za prav nikogar, ki bi znatno prekašal Mariborčane. Najavljeni rekorderji Ferenčak, Thaller, Branko Kallay itd. namreč niso nastopili. Zagrebčani so bili gladko premagani na dolgih progah ter v stafeti 4x100 m, v ostalih disciplinah pa je bilo razmerje sil precej izenačeno.

Podrobni rezultati so bili naslednji:

Met diska: 1. Kallay (Z) 37.12 m, 2. Franja (M) 33.05, 3. Gala (M) 32, 4. Lohér (Z) 26.88. Točke 5:5.

Met kopja: 1. Rudl (M) 45.05 m, 2. Kallay (Z) 42.72, 3. Lozej (M) 40.15, 4. Malčič (Z) 33.80. Točke 6:4 za Maribor.

Tek 100 m: 1. Martinec (Z) 11.8 sek., 2. Venuti (M) 12, 3. Musnik (M) 12.1, 4. Malčič (Z) 12.5. Točke 5:5.

Skok v višino: 1. Kallay (Z) 1.65 m, 2.

SK Svoboda: SK Grafika (Ljubljana) 3:2 (1:2).

Na binkoštno nedeljo se je odigrala na igrišču SK Svobode prijateljska tekma med SK Grafiko iz Ljubljane in SK Svobodo, ki se je končala s pičlo, toda zaslužno zmago domačinov.

SK Grafika je predvajala lepo nizko igro in dokazala, da razpolaga z dobro napadalno vrsto in solidno obrambo. Kril ska vrsta pa je malce zaostajala, SK Svoboda je tekmo odločila z izvrstno krilsko vrsto, v kateri je bil prav dober srednji

Grgič (M) 1.60, 3. in 4. Perme (M) in Malčič (Z). Točke 5:50:450 za Zagreb.

Tek 400 m: 1. Zingerlin (Z) 56.1 sek., 2. Martinec (Z) 56.9, 3. Venuti (M) 58.5, 4. Gala (M) 1 min. Točke 7:3 za Zagreb.

Tek 1500 m: 1. Muraus (M) 4:31 min., 2. Struel (M) 4:40, 3. Tomerlin (Z) 4:41, 4. Knežević (Z) 4:45. Točke 7:3 za Maribor.

Skok v daljino: 1. Musnik (M) 6.07 m, 2. Kallay (Z) 5.77, 3. Požar (M) 5.74, 4. Malčič (Z) 5.54. Točke 6:4 za Maribor.

Tek 3000 m: 1. Podpečan (M) 10 minut, 2. Kangler (M) 10:06, 3. Koren (Z) 10:08, 4. Zingerlin (Z) 11:56. Točke 7:3 za Maribor.

Skok v višino s palico: 1. in 2. Feigl (Z) in Heller (M) 2.90 m, 3. in 4. Kallay (Z) in Franjo (M) 2.70. Točke 5:5.

Štacija 4x100 m: 1. Maribor v postavi Monderer, Perme, Požar in Venuti v času 47.05 sek., 2. Marathon, Zagreb v postavi Malčič, Martinec, Zingerlin in Kallay v času 49.3. Točke 8:6 za Maribor.

Končni rezultat 56 in pol proti 47 in pol točke za Maribor.

Organizacija prireditelj je bila tokrat zares brezhubna, posamezne točke so se zelo hitro vršile, tako, da je bil dvomatch absolviran v 4 urah. Zato gre za sluga gg. Bergantu, Fišerju, dr. Jettmarju, Šmerdelu in Starešini ter sodniškemu zboru. Lahkoatletske naprave na Mariborskem otoku sicer niso prvovrstne, ker so premehke, vendar pa so se izkazale za prilično dobre. Lahkoatletskim napravam primerno so pač bili tudi doseženi rezultati. Včerajšnji miting pa je prav gotovo dosegel svoj namen, propagirati lahkoatletski sport. Da se je dvomatch sploh mogel vršiti, je zasluga mariborske mestne občine z vnetim propagatorjem sporta g. dr. Lipoldom na čelu, ki pokaže ob vsaki priliki svojo naklonjenost sportnemu pokretu. —en.

krilec. Napad je igral precej raztrgano, vendar pa je bil pred nasprotnim golom odločilen je mnogo streljal. Obramba je v splošnem zadovoljila.

V prvem polčasu sta si bila oba nasprotnika skoro enakovredna, dasi je bila v neklih presledkih vidna premoč Svobode. V drugem polčasu, zlasti proti koncu, pa je bila Svoboda absoluten gospodar na igrišču. Sodil je g. Bergant obkektivno.

V predtekmi je rezerva SK Železničarja zmagala nad rezervo SK Svobode v razmerju 2:0 (2:0).

SK Grafika (Ljubljana): SK Ptuj 3:3 (2:2).

Včeraj je SK Grafika gostovala v Ptuj ter odigrala proti SK Ptuj prijateljsko tekmo. Tekma je bila vseskozi zelo fair, vendar pa zanimiva in napeta. Neodločen rezultat ustreza prilično poteku igre. Sodil je g. Frankl iz Maribora v splošnem dobro.

Ostale nogometne tekme.

Ljubljana: V nedeljo Primorje: GAK 2:1 (1:0); v ponedeljek Primorje: GAK 4:1 (3:0).

Beograd: Hašk: Jugoslavija 3:2 (2:1).

Split: Hajduk: Gradanski 3:0.

Subotica: BSK: reprezentanca Subotice 3:2 (2:2).

Čakovec: v nedeljo Austria (Gradec): Čakovečki SK 4:2 (2:1); v ponedeljek Čakovečki SK: Austria (Gradec) 5:3 (4:1). Sodil je oba dni g. dr. Planinšek iz Maribora.

Ustanovitev kolesarske sekcije »Peruna« pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah

Na binkoštno nedeljo se je ustanovila pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah četrti kolesarska sekcija Kluba slovenskih kolesarjev in motociklistov »Peruna« v Mariboru. S to ustanovitvijo je klub »Peruna« pridobil zopet lepo postojanko in združil veliko število podeželskih kolesarjev pod svoje okrilje. Zasluge za ustanovitev nove sekcije imata predvsem agilni načelnik motosekcije g. Črepinko in šentlenarški nadpaznik Alojzij Kukovec. Ustanovni občni zbor je vodil g. A. Kukovec. Uvodoma je orisal in poudarjal potrebo združitve vseh šentlenarških kolesarjev v »Peruna«. Kot zastopniki matice »Peruna« so občnemu zboru prisostvovali gg. Anton Hlebš, Ivan Kvas, Franjo Jaki, za motosekcijo pa gg. Oton Črepinko, Matija Višer in Ernest Fašing. Predsednik »Peruna« g. Hlebš je v daljšem govoru obrazložil pomen in cilje kolesarstva. Njegovim izvajanjem so številni navzoči sledili z velikim odobravanjem. Sledile so volitve in je bila izvoljena naslednja uprava: načelnik A. Kukovec, podnačelnica Ivanka Polančeva, tajnik Hinko Brumen, blagajnik Franjo Arnuš, odborniki: Julka Letnikova, Jakob Kocbek, Avgust Mulec, Pepo Logar, Ivan Stelcar; nadzorni odbor: Otmar Križan in Konrad Senčar; tehniški referent Ivan Kranjc.

Po končanem občnem zboru je takoj pristopilo 26 članov, tako da so se vrste našega »Peruna« ponovno pomnožile za 42 članov.

Ptuj

Sresko načelstvo pozivlja vse lastnike motornih vozil, da si morajo takoj proti oddaji starih nabavit nove evidenčne številke za leto 1934. Predložiti morajo dokaz, da so za leto 1934 plačali državno in banovinsko takso.

Združenje pekovskih mojstrov za politična okraja Ptuj in Ljutomer s sedežem v Ptuj, ima svojo pisarno v hiši Tomaža Lozinška, Hrvatski trg 4.

Pekovski mojster Josip Lašič, ki je kupil mitnico od mestne občine, preurejuje to stavbo z dozidanjem za trgovinske lokale.

Ptujski sejmi. Konjski in goveji sejem, ki se je vršil v torek 15. tm., je bil izredno dobro založen in tudi kupčija je bila zelo živahna. Prignali so 144 konjev, 160 volov in bikov ter 341 krav in telic, skupaj 645 glav živine. Prodali so 273 glav, od teh je šlo 12 volov v Italijo. Cene za kg žive teže so bile sledeče: debeli voli Din 3—4, poldebili 2.50—3.50 Din, za pleme 2—3 Din; bik: 2.50—3.50 Din; krave za klanje 1.50—2.50, za pleme 2.50—3.50 Din; telice 3—4 Din; konji so se prodajali po kakovosti od 600—3000 Din eden.

Svinjski sejem v sredo 16. tm. je bil istotako dobro založen, in sicer so prignali 152 svinj in 289 prascev, skupaj 441 rilcev. Kupčija je bila razmeroma slaba, prodali so 165 glav. Cene za kg žive teže so bile sledeče: prolenki 5—6 Din, mastne 6.50—7 Din, polmastne 6—6.50 Din; mrtva teža Din 9.50; prasci stari 6—8 tednov so se prodajali po kakovosti od 90—160 Din eden.

Spominjajte se CMD

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Torej so bile tudi te njegove besede samo grda laž!« si je govorila. »Bile so prevara, ki naj bi me premotila, premamila, da bi prelomila Najvišjemu izgovorjeno obljubo...«

XV.

V gostem zelenju tihega parka je Nefteta nestrpno čakala na Savadagaka, po katerega je poslala svojo sužnjo Amaro. Potekale so neskončno dolge minute, v katerih je nenavadno jasno tkala svoje misli. Po obisku pri Arikdinili se je zavedala, da ima mogočno pomočnico, ki bo premagala vse težkoče in uresničila predzrne načrte. Treba ji je samo še pridobiti azteškega častnika, in mreža bo spletena, pripravljeno bo vse...

»Bo tvegal tako pustolovščino?« se je vpraševala. »In če jo bo, mu bo uspelo neopaženo ukrasti galejo in spraviti jo na dogovorjeno mesto? Če bi odkrili namero, zasačili njega in njegove ljudi? Kaj bi bilo potem? Kdo bi potem izvedel

predzrne načrt? Kako bi spravili Evalasto iz Semisirisa in iz Atlantide.«

Te misli so ji bile neprijetne, zato jih je skušala lahkomišno odpoditi:

»Zakaj ne bi sprejel? Zakaj se mu ne bi posrečilo? Da, sprejel bo, mora! In spreten je; vse se bo izvršilo po Arikdinilinem naročilu. Saj je čarovnica, lahko začara... Toda kje je Amara, kje je častnik? Zakaj ju še ni? Ju je ustavila straža?«

Stopila je iz skrivališča in se previdno ozrla po stezi, ki je vodila skozi močno zaraščen gozdiček. Zasišla je korake, korake dveh.

»Prihajata,« je vzkliknila zmagoslavno. »Amara in Savadagak prihajata. Bliža se veliki trenutek odločitve. Biti moram oprezna in spretna...«

Koraki so se bližali; še trenutek, in Nefteta je skozi vejevje opazila vitko postavbo svoje najvdanejšje sužnje in krepki stas bakrenopoltega vojščaka. Stopila jima je naproti.

»Milost, gospodarica!« je pozdravil Savadagak in padel na kolena.

»Vstani in pojdi z menoj!« je ukazala favoritka. »Ti pa se odstrani in pazi koncem poti, da kdo ne pride!« je naročila Amari. »Nihče ne sme izvedeti, da sem govorila s tem vojščakom iz dežele večernih gora! Si razumela?«

»Sem, gospodarica!«

»Potem stori kakor sem ti naročila!« Sužnja se je odstranila, Nefteta pa je potegnila Savadagaka za seboj v najgostejše zelenje. Tam je obstala in se z naglo kretnjo obrnila k častniku; pogledala mu je ostro v oči in spregovorila:

»Ti si Savadagak, pribočnik kralja kraljev, ki ti je princesa izprosila milost pri veliki?«

»Sem, gospodarica!«

»Potem me poslušaj! Toda najprej: nihče ne sme izvedeti, da si kdaj govoril z menoj! Nihče in nikoli, pa naj bi se zgodilo karkoli! Mi obljubiš?«

»Obljubljam, gospodarica!«

»Našim vojščakom je obljuba sveta in je nikoli ne prelomijo. Upam, da je tudi častnikom kralja kraljev?«

»Da, gospodarica!«

»Torej, pošilja me princesa princes, lepa tvoja gospodarica Evalasta. Rešila

ti je življenje, tebi in tovarišu tvojemu Buramaku. Sedaj pričakuje, da ji poplačaš izkazano milost.«

»Pripravljen sem storiti vse, karkoli želi,« je vzkliknil Savadagak ognjevit. »Moje življenje je njeno; lahko razpolaga z njim.«

»Bil bi propalica, ako bi govoril drugače!« je dejala ostro Nefteta. »Princesa princes je v smrtni nevarnosti in samo ti in Buramak jo lahko rešita. Hočeta?«

»Dejal sem, gospodarica, da je moje življenje njeno. Pripravljen sem.«

»Dobro. Torej, princesa princes bo naskrivaj pobegnila z dvora Semisa Ofirisa iz Semisirisa. To se bo zgodilo brez vajine pomoči. Vaju potrebuje samo za beg iz Atlantide. Pogovori se z Buramakom in svojimi ljudmi, kolikor jih potrebuješ.«

»Storil bom po tvojem naročilu, gospodarica!«

»To moraš storiti še danes. Ponoči pojdi na reko Kalo, izberi primerno galejo, ukradi jo in odpelji po reki navzdol do mrtvega rokava pod ravnino piramid. Tam jo skrij med najgostejše zelenje, da je nihče ne bo mogel opaziti, in čakaj na njej s svojimi ljudmi na princeso princes. Preskrbi tudi potrebna živila!«

Konjice

Zbor delegatov občinskih organizacij JNS se je vršil v ponedeljek 14. t. m. ob polnoštevni udeležbi zastopnikov vseh krajev okraja v Narodnem domu v Konjicah. Na zboru, ki ga je vodil predsednik okrajne organizacije notar Rado Jerab, je poročal o aktualnem političnem položaju podpredsednik dr. Ervin Mejak. Po tem poročilu se je vnela daljša, živahna in vseskozi zanimiva debata, h kateri so se oglasili posamezni delegatje. Pereče gospodarske zadeve je razmotrival Alojzij Križnič, tako zlasti vprašanje likvidnosti denarnih zavodov, udeleževanje gospodarskega sveta, javnega dela v okraju itd. Obravnavala so se

tudi nekatera lokalna vprašanja, zlasti akcija za zopetno obratovanje dela v kamnolomu Čezlak, nabava premoga iz rudnika v Stranica in zadeva avtomobilske ceste na Pohorje iz Oplotnice in iz Vitanja. Soglasno so se sprejeli sklepi glede zahteve po banovinski organizaciji JNS in po ustanovitvi strankinega glasila. V resoluciji, ki jo je zbor sprejel z navdušenim odobravanjem, se je zavzelo stališče napram tkzv. bojevnikom in stavilo v resoluciji zahtevo o nekaterih perečih gospodarskih vprašanjih. Sklepi in resolucija se odpošljejo na razna merodajna mesta. V kratkem se pričnejo stranki shodi in sestanki v raznih krajih okraja.

V globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš srčno ljubljeni sin in brat, gospod.

Andrej Marinič

podnar. kr. broda »Hvar«,

star 21 let, v nedeljo, dne 20. maja zvečer, po dolgi mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere v tukajšnji splošni bolnici mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega bo v sredo, dne 23. maja ob 15. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na frančiškansko pokopališče.

Maribor, dne 22. maja 1934.

2118

Žalujoči ostali.

Žima

Afrika

Vata

Posteljno perje

Gradl za madrace

VEKA-Maribor

Sobo odda

SOBO

z uporabo kopalnice oddam boljšemu gospodu s 1. lumnjem. Dr. Verstovškova ul. 6, II. nadstr., vrata 19. 1898

VELIKA SVETLA SOBA.

lepo opremljena se odda takoj solidnemu gospodu. Eventualni zajetek po dogovoru. Cena in ostalo se izve v upravi »Večernika«. 2066

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki sem ga sprejela povodom bridke izgube našega nad vse ljubljenega soproga, očeta itd., gospoda

Konrada Žugmana

mesarskega mojstra,

izrekam tem potom vsem najlepšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujem mesarski zadrugi obrtnemu glasbenemu društvu, lovskemu društvu na Pobrežju, krščanski ženski zvezi, pevskemu društvu »Drava« za žalostinke, darovalcem prekrasnih vencev in šopkov in vsem, ki so dragega pokojnika spremenili na njegovi zadnji poti.

Maribor, dne 22. maja 1934.

2119

Žaluloča sproga Terezija Žugman.

Vabilo

Člani »Hranilnega in posojilnega društva r. z. z. o. z. Sv. Lovrenc na Pohorju« se vabijo, da se udeležijo izrednega običnega zbora, ki bo v petek, dne 25. maja 1934 ob 8. uri zvečer v gostilni g. Josipa Kasjak v Sv. Lovrencu na Pohorju. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Sklepanje o likvidaciji zadruge. 3. Volitev likvidatorjev.

Hranilno in posojilno društvo r. z. z. o. z. Sv. Lovrenc nad Mariborom. Rudolf Kukovič, Alojz Jäger. 2122

KLUB KNJIŽEVNIKOV V MARIBORU

sporoča slovenski javnosti, da je na binkoštno nedeljo zjutraj v 71. letu starosti dovršil pot življenja in snovanja njegov član, gospod

Josip Kostanjevec

pisatelj slovenski in vadniški učitelj v pokoju.

Pogreb zemeljskih ostankov moža, ki je dal našemu slovstvu veliko število črtic, novel in povesti, bo danes, v torek ob 15.30 iz mestne mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju.

Maribor, torek, 22. maja 1934.

2115

Mali oglasi

Prodaj

PRVOVRSTNA SUHA DRVA m³ Din 330.— Vpraša se Beloglavac, Stritarjeva ulica 30, Studenci. 2117

Službo išče

ŠIVILJSKO POMOČNICO sprejem. Maistrova ul 17. 2120

Posest

POSESTVA

vile, gostilne, dvonadstropno hišo pri parku 500.000 Din. — Posestvice, 1½ orala, Limbuš, 55.000. — Gozdno graščinsko posestvo, 247 oralov, prodaja ugodno Posredovalnica, Maribor Slovenska ul. 26. 2121

Podpirajte Protituberkulozno ligo!

Telovadni razpored Sokolskega društva Maribor-Matica.

Veljaven s to objavo.

Tek. št.	Oddelek	Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Telovadnica
1	Člani starejši		1/2-8			1/2-8		gimnazijska
2	Članice starejše	7-1/2-9			7-1/2-9			"
3	Člani mlajši		8-10			8-10		realna
4	Članice mlajše	7-1/2-9			7-1/2-9			"
5	Naraščaj moški od 14-16 let			1/2-8			1/2-8	"
6	Naraščaj moški od 16-18 let		1/2-8			1/2-8		"
7	Naraščaj ženski	1/2-6-7			1/2-6-7			"
8	Ženska deca srednješolska		1/2-6-1/2-7			1/2-6-1/2-7		"
9	Ženska deca ljudskošolska I. oddelk		4-1/2-6			4-1/2-6		Cankarjeva ulica
10	Ženska deca ljudskošolska II. oddelk	4-1/2-6			4-1/2-6			realna
11	Moška deca			5-1/2-7			5-1/2-7	"
12	Deca do 7 let (mešani oddelk)		1/2-4-5				1/2-4-5	Cankarjeva ulica

Ta razpored velja tudi za letno telovadišče; prehod tja objavi vsak prednjak(inja) v svojem oddelku.

Poziva se k rednemu in točnemu posošanju telovadnih ur.

Prednjaški zbor Sokolskega društva Maribor-matica.

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.